Thesis Title Effects of Centella asiatica and Rhinacanthus nasutus Extracts on

Mycotoxin-Induced Immunomodulation

Author Miss Khanittha Punturee

Degree Doctor of Philosophy (Biochemistry)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Usanee Vinitketkumnuen Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Watchara Kasinrerk

Member

Assoc. Prof. Dr. Prachya Kongtawelert Member

Prof. Dr. Christopher Paul Wild Member

ABSTRACT

Thai medicinal plants have been used for centuries to relieve symptoms of a number of diseases. Such plants display many pharmacological properties, including anti-cancer and anti-inflammatory activities. However, precise knowledge of the immunomodulatory activity of Thai medicinal plants is still lacking. Mycotoxins are secondary fungal metabolites that contaminate cereals and nuts and cause a variety of ill effects in humans, including acute toxicity, immunomodulation and cancer. The major mycotoxins found in Thailand include aflatoxin B₁ (AFB₁), deoxynivalenol (DON) and fumonisin B₁ (FB₁) and these commonly occur as mixtures in a contaminated foodstuff or animal feed. However, little is known about the interactions between these mycotoxins with regard to toxic and carcinogenic effects. This study aimed to evaluate Thai medicinal plants that may stimulate the immune system, to investigate the effects of mycotoxin mixtures on the immune system, and finally to determine whether the medicinal plants could modulate the immune effects of mycotoxins.

A number of immune parameters were considered in this study following exposure to Thai plant extracts and mycotoxins. Human peripheral blood mononuclear cell (PBMCs) proliferation *in vitro* was examined with or without mitogen (phytohemagglutinin; PHA or pokeweed mitogen; PWM); specific antibody production against bovine serum albumin (BSA) was addressed *in vivo* in BALB/c mice and a mouse macrophage cell line (J774.2) was treated with test samples in the presence or not of lipopolysaccharide (LPS).

An aqueous extract of *Centella asiatica* and *Rhinacanthus nasutus* was immunostimulatory by increasing human lymphocyte proliferation in the presence of mitogen. Ethanol extracts of *C. asiatica* inhibited mitogen-induced mitogenesis whilst ethanol extracts of *R. nasutus* increased the proliferation of both PHA- and PWM-induced lymphocytes. The water extracts of *C. asiatica* and *R. nasutus* both increased interleukin-2 (IL-2) and tumor necrosis factor- α (TNF- α) production, whilst the ethanol extract of *C. asiatica* inhibited production of both. Furthermore, aqueous extracts of both *C. asiatica* and *R. nasutus* significantly increased antibody responses to BSA when compared with untreated control mice.

An alternative mechanism of immunomodulation by C. asiatica and R. nasutus is to alter macrophage function. The water extract of C. asiatica increased the production of nitric oxide (NO) in J774.2 cells either alone or after LPS and this reflected a concomitant induction of TNF- α gene expression. This phenomenon was also observed with R. nasutus extracts in combination with LPS. In contrast, an ethanol extract of C. asiatica dramatically inhibited NO production through the suppression of TNF- α with an accompanying decrease in inducible nitric oxide synthase (iNOS) and TNF- α gene expression. Moreover, the water extract of C. asiatica increased cytolytic activities of macrophages against B16F10, consistent with a proposed antitumor activity. Overall, these data showed that water extracts of C. asiatica and R. nasutus 1) increased human T lymphocyte proliferation by a stimulation of cytokine production, 2) increased macrophage function, and 3) stimulated B cell proliferation and subsequently increased specific antibody production.

Both DON and AFB₁ alone inhibited lymphocyte proliferation whilst FB₁ had no effect. A mixture of DON with either AFB₁ or FB₁ displayed synergistic effects on the proliferation of human PBMCs. In mouse macrophages, AFB₁ alone decreased the production of NO and TNF- α whereas FB₁ increased both. DON alone inhibited NO production but increased TNF- α

production. A mixture of AFB₁ with DON inhibited NO production to a greater degree than did the individual mycotoxins, whilst with FB₁ there was actually a further increase in NO production. An antagonistic effect was observed when DON was combined with either AFB₁ or FB₁ in that TNF- α production was decreased in macrophages compared to the DON control. Although AFB₁ and FB₁ diminished the level of TNF- α , potent induction of TNF- α by DON still existed in mixtures with the other mycotoxins. On the other hand, an AFB₁-FB₁ mixture led to increased TNF- α level. These results imply the need for further emphasis on the interaction between mycotoxins with regard to immunomodulation.

Pretreatment of lymphocytes or macrophages with the aqueous extracts of *C. asiatica* and *R. nasutus* modified mycotoxin-induced effects. Pretreatment with these extracts could reverse the inhibition of NO and lymphocyte proliferation caused by either DON or AFB₁. The underlying mechanisms may involve the induction of cytokine production, increased macrophage function, or increased lymphocyte activity. Suppression of the immune system by mycotoxins, particularly when occurring as mixtures, may increase host susceptibility to various diseases including cancer. Thai medicinal plants such as *C. asiatica* and *R. nasutus* may reduce these risks through enhancing the immune status of individuals in exposed populations. Understanding the underlying mechanisms of action is vital if the value of these plants is to be fully appreciated.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของสารสกัดบัวบกและทองพันชั่งต่อการเปลี่ยนแปลงระบบภูมิคุ้มกัน

ที่เหนี่ยวนำโดยสารพิษจากเชื้อรา

ผู้เขียน

นางสาว ขนิษฐา พันธุรี

ปริญญา

วิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (ชีวเคมี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. คร. อุษณีย์ วินิจเขตคำนวณ

ประธานกรรมการ

รศ. คร. วัชระ กสิณฤกษ์

กรรมการ

รศ. คร. ปรัชญา คงทวีเลิศ

กรรมการ

Prof. Dr. Christopher Paul Wild

กรรมการ

บทคัดย่อ

สมุน ไพร ไทยซึ่งมีกุณสมบัติทางเภสัชวิทยามากมาย รวมไปถึงกุณสมบัติในการต่อต้านมะเร็งและ ต่อต้านการอักเสบ ถูกนำมาใช้ในการบรรเทาอาการของโรคต่างๆ มาหลายสตวรรษ อย่างไรก็ตามความรู้ด้านผล ของสมุน ไพร ไทยต่อระบบภูมิคุ้มกันยังมีน้อย สารพิษจากเชื้อรามีผลทำให้เกิดโรคต่างๆ รวมไปถึงโรคมะเร็ง สารพิษจากเชื้อราที่พบมากในเมืองไทยได้แก่ อะฟลาทอกซินบีหนึ่ง (AFB₁) คืออกซีนิวาลินอล (DON) และฟิว โมนิซินบีหนึ่ง (FB₁) และมักพบสารพิษจากเชื้อราหลายชนิคร่วมกันในสิ่งที่บริโภคและในอาหารสัตว์ แต่ ปัจจุบันยังขาดการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นพิษที่เกิดจากสารพิษจากเชื้อราหลายชนิคร่วมกัน ดังนั้นวัตถุประสงค์ ในการศึกษาครั้งนี้คือ ศึกษาผลของสารพิษจากเชื้อราหลายชนิคร่วมกันต่อระบบภูมิคุ้มกัน พร้อมศึกษาหา สมุนไพรไทยที่มีคุณสมบัติกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน เพื่อนำมาศึกษาถึงผลของสมุนไพรไทยต่อการลดความเป็นพิษ ที่เกิดจากสารพิษจากเชื้อราเหล่านี้

การศึกษาครั้งนี้ได้ทคสอบผลของสารพิษจากเชื้อราและผลของสารสกัคสมุนไพรไทยต่อการทำงานของ เซลล์ในระบบภูมิคุ้มกัน เซลล์ลิมโฟซัยค์จากมนุษย์นำมาทคสอบในสภาวะที่มีหรือไม่มีไมโตเจน นอกจากนี้ยังได้ ทคสอบการสร้างแอนติบอดีจำเพาะต่อ bovine serum albumin (BSA) ในสัตว์ทคลองโดยใช้หนูขาวสายพันธุ์ BALB/c สำหรับมาโครฟาจน์ใช้เซลล์ชนิด J774.2 ในการทคสอบโดยเลี้ยงร่วมกับสารที่ต้องการทคสอบใน สภาวะที่มีหรือไม่มีไลโพโพลีแซคคาไรค์ (LPS)

สารสกัดบัวบกและทองพันชั่งด้วยน้ำมีฤทธิ์ในการกระคุ้นระบบภูมิคุ้มกัน โดยเพิ่มการแบ่งตัวของลิม โฟ ซัยต์ในภาวะที่กระคุ้นร่วมกับไม โตเจน สารสกัดบัวบกด้วยเอทานอลมีฤทธิ์ยับยั้งการแบ่งตัวของลิม โฟซัยต์ใน ขณะที่สารสกัดทองพันชั่งด้วยเอทานอลมีผลเพิ่มการแบ่งตัวของลิม โฟซัยต์ สารสกัดบัวบกและทองพันชั่งมีผล เพิ่มการผลิต interleukin-2 (IL-2) และ tumor necrosis factor-α (TNF-α) ในขณะที่สารสกัดบัวบกด้วยเอ ทานอลมีฤทธิ์ยับยั้งทั้ง IL-2 และ TNF-α นอกจากนี้หนูทคลองที่ได้รับสารสกัดบัวบกและทองพันชั่งด้วยน้ำมี การผลิตแอนติบอดีจำเพาะต่อ BSA มากกว่าหนูกลุ่มที่ไม่ได้รับสารสกัด

กลใกหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงระบบภูมิคุ้มกันของสารสกัดบัวบกและทองพันชั่งคือการเปลี่ยนแปลง การทำงานของเซลล์มาโครฟาจน์ สารสกัดบัวบกด้วยน้ำมีผลทำให้มาโครฟาจน์เพิ่มการผลิตในตริกออกไซด์ (NO) และ TNF-α ซึ่งเป็นผลมาจากคุณสมบัติของสารสกัดในการเพิ่มการแสดงออกของยืนที่ควบคุมการสร้าง TNF-α เมื่อทำการกระตุ้นเซลล์มาโครฟาจน์ด้วยสารสกัดทองพันชั่งร่วมกับ LPS ให้ผลเช่นเดียวกับที่กล่าว มาแล้ว ในทางตรงกันข้าม สารสกัดบัวบกด้วยเอทานอลมีผลยับยั้งการผลิต NO และ TNF-α ซึ่งเป็นผลจากการ ลดการแสดงออกของยืนที่กำหนดการสร้าง inducible nitric oxide synthase (iNOS) และ TNF-α นอกจากนี้สารสกัดบัวบกด้วยน้ำยังมีฤทธิ์ในการเพิ่มการทำงานของเซลล์มาโครฟาจน์ในการทำลายเซลล์มะเร็ง ชนิด B16F10 อีกด้วย จากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าสารสกัดบัวบกและทองพันชั่งด้วยน้ำมีฤทธิ์ในการเพิ่ม การแบ่งตัวของลิมโฟซัยต์ชนิด ที โดยเพิ่มการผลิตไซโตไลน์ เพิ่มการทำงานของมาโครฟาจน์และทำให้ลิมโฟ ซัยต์ชนิด บี มีการแบ่งตัวเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้มีการตอบสนองต่อแอนติเจนจำเพาะดีขึ้นด้วย

ทั้ง DON และ AFB₁ ชนิคเคียวมีผลยับยั้งการแบ่งตัวของลิม โฟซัยต์ ขณะที่ FB₁ ไม่มีผลต่อลิม โฟซัยต์ สารผสมระหว่าง DON กับ AFB₁ หรือ FB₁ มีผลเสริมฤทธิ์ ในการยับยั้งการแบ่งตัวเพิ่มจำนวนของเซลล์ลิม โฟ ซัยต์ ในเซลล์มา โครฟาจน์ AFB₁ ชนิคเคียวลดการผลิต NO และ TNF- α ในขณะที่ FB₁ มีผลเพิ่มการผลิตสาร ทั้งสองชนิด ส่วน DON มีผลลดการสร้าง NO แต่สามารถกระคุ้นการผลิต TNF- α ได้ เมื่อผสม AFB₁ ร่วมกับ DON สามารถยับยั้งการผลิต NO ได้มากกว่าผลที่เกิดจากสารพิษจากเชื้อราแต่ละชนิดในขณะที่ AFB₁ ร่วมกับ FB₁ มีผลในทางตรงกันข้ามคือเพิ่มการผลิต NO เมื่อทดสอบผลของสารผสม DON กับ AFB₁ หรือ FB₁ ต่อการ ผลิต TNF- α ในเซลล์มาโครฟาจน์พบว่ามีผลหักล้างกัน โดยพบว่าการผลิต TNF- α ลดลงเทียบกับเมื่อกระคุ้น ด้วย DON ชนิคเคียว แม้ว่า AFB₁ และ FB₁ จะมีผลลดระคับของ TNF- α อย่างไรก็ตามระคับนี้ยังคงสูงมากเมื่อ เทียบกับภาวะที่ไม่มีสารพิษจากเชื้อรา ผลนี้เกิดจากการกระคุ้นการสร้าง TNF- α ของ DON ในทางตรงกันข้าม พบว่า สารผสม AFB₁ กับ FB₁ ทำให้การผลิต TNF- α เพิ่มมากขึ้น ผลการทดลองทั้งหมดชี้ให้เห็นว่าการศึกษา ต่อไปควรคำนึงถึงผลของสารพิษจากเชื้อราเผ่ละชนิด

การกระตุ้นเซลล์ลิม โฟซัยต์และมาโครฟาจน์ด้วยสารสกัดบัวบกและทองพันชั่งด้วยน้ำก่อนที่จะเลี้ยง เซลล์ร่วมกับสารพิษจากเชื้อรา สามารถเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดจากสารพิษจากเชื้อราได้ สารสกัดเหล่านี้ทำให้เซลล์ สร้าง NO และแบ่งตัวได้เพิ่มขึ้นซึ่งกลไกที่เกี่ยวข้องอาจเกิดจากคุณสมบัติของสารสกัดในการกระตุ้นการผลิตไซ โตไคน์ และ การเพิ่มการทำงานของเซลล์ลิมโฟซัยต์และมาโครฟาจน์ สารพิษจากเชื้อรามีผลกคระบบภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีสารพิษจากเชื้อราหลายชนิคร่วมกัน ส่งผลให้เจ้าบ้านมีความไวต่อการติดเชื้อโรคต่างๆ รวมไปถึงโรคมะเร็งด้วย สมุนไพรไทยเช่นบัวบกและทองพันชั่งอาจช่วยลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคนี้โดย การกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย